

v slučajih, ko so pogoji po mnenju obtoženčevem za nadzorstveno pritožbo po § 15 kaz. pr. r., če se namerava porabiti utemeljitev v civilni pravdi ali sicer kako, če jo rabi, da popravi svoje dobro ime itd. Tuđi ta slučaj, da hoče obtoženec predložiti sodbo svoji višji oblasti v dokaz za svojo sodno dognano nekrivdo, je jako dober primer.

Napačno je, se ozirati na določbo § 82 kaz. pr. r., katerega vrh tega sodišče ni smatralo v tem slučaju za uporabnega, ker je glasom zakonite določbe prepuščeno presoji sodišč, ali naj se izda prepis stranki, ker stopa tukaj mesto obveznega prepisa sodni preudarek.

Morebitni ugovor, da zadostuje zapis, je ovržen s tem, da ne velja to dejstvo v vseh onih slučajih, kadar potrebuje obtoženec prepis odredbe, da jo priklopi predlogom ali sicer. Tudi je posveđeno po zapisniku o glavni razpravi le dejstvo, da je bila sodba razglašena.

R—i.

Izpred upravnega sodišča.

Občna pridobnina: k vprašanju o davčni prostosti prevažanja lesa, ki ga izvršujejo majhni poljedelci (§ 3 t. 4 zakona o osebnih davkih).

C. kr. upravno sodišče je na pritožbo Frana Ž. v Radomljah proti odločbi deželne pridobninske komisije za Kranjsko v int. c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani od 1./2. 1915 št. 517 zaradi občne pridobnine za l. 1913 spoznalo v nejavni seji, ker sta se stranki odpovedali javni ustni razpravi, z rabsodbo od 20./9. 1915 št. 4916 za pravo:

Pritožba se zavrača, ker je neutemeljena.¹⁾

¹⁾ Enake pritožbe so vložili še štirje drugi majhni poljedelci iz kamniškega okraja, ki so tudi vozili iz istega gozda v enakih okolnostih z letnim zaslužkom 300 do 800 K in tudi bili za to obdačeni z občno pridobnino. Tudi te pritožbe je upravno sodišče zavrnilo v nejavni seji istega dne. Ker se v krajih z lesno trgovino majhni poljedelci bavijo večidel tudi s prevažanjem lesa, imajo pravni nazori priobčene odločbe, ki je menda prva te vrste, za davčno prakso velik pomen.

Uredništvo.

R a z l o g i.

Pritožnik, ki je poljedelec na 10 ha obsežnem posestvu, je v svoji napovedi pridobnine za l. 1913 navedel naslednje: Obrat — vožnje lesa, služi za krajevno potrebo, celoleten, kadar nanese prilika; vozi sam, včasih pomaga hlapec; obratna sredstva — dva konja in en voz, ki se pa največji del rabijo v poljedelskem obratu, zasluži na leto 700—800 K.

S plačilnim nalogom od 14. oktobra 1913 mu je bil odkazan pridobninski stavek 6 K — in priziv proti temu je zavrnila deželna pridobninska komisija za Kranjsko z utemeljitvijo, da ni pogojev za oprostitev po § 3 točki 4 zakona o osebnih davkih, ker se vožnje lesa vrše stalno in obrtoma in ker glede na višino donosa teh voženj ne more biti govora o postranskem opraviilu majhnega poljedelca.

Proti tej odločbi gre tusodno vložena pritožba, v kateri se ugovarja protizakonitost in pomankljivost postopanja ter izvaja, da sta se konja rabila za vožnje lesa samo v času, ko ni bilo zanj opravila v poljedelstvu, in ker sta se tako rabila v ta namen, da se pokrijejo stroški za vzdrževanje konj v znesku 700 K, ki nastanejo v mrtvi sezoni poljedelstva, namreč najmanj 150 dni v letu. Tukaj da torej gre za postransko opravilo, ki se le včasih vrši in ki tudi nima značaja obrtnosti, kajti zaslužek 800 K ne zaleže za stroške konj in hlapca. Sicer pa je pritožnik vozil les le iz sosednega graščinskega gozda in ne tudi za druge osebe. Konečno se sklicuje na to, da bi se bili morali, ako se niso navedene dejanske okolnosti smatrale za resnične, prijaviti tozadevni pomisleki, kar pa se ni zgodilo, tako da je postopanje bilo bistveno pomankljivo.

Sodni dvor je spoznal, da pritožba ni utemeljena in je pri tem uvaževal naslednje:

Nesporno je, da je pritožnik majhen poljedelec, kajti davčni organi le zanikajo, da bi se bilo prevažanje godilo samo včasih in ne obrtoma in da bi to prevažanje bilo postransko opravilo. Kar se tiče zadnje okolnosti (postransko opravilo), ni moglo sodišče temeljem aktov rešiti vprašanja, ali je v tem slučaju prevažanje lesa postransko opravilo, mari ne, ker ni nikakih ugotovitev glede tega, kakšno je razmerje med donosom iz obrata poljedelstva in med

donosom iz prevažanja, oziroma kakšen pomen ima prevažanje lesa v skupnem gospodarstvu pritožnika. Primanjkuje konkretnih podlag, iz katerih bi bilo videti, da je res, kar domnevajo davčni organi in kar prereka pritožnik, namreč da je z ozirom na visokost donosa iz prevažanja ta obrat smatrati za postransko opravilo poljedelskega obrata.

Ta pomankljivost se pa sodnemu dvoru ni zdela bistvena, kajti celo v slučaju, ki bi bil za pritožnika najbolj ugoden, da namreč gre tukaj za postransko opravilo, ni mogel sodni dvor priti do zaključka, da so tukaj dani pogoji po zmislu § 3 točke 4 zakona o osebnih davkih za pridobninsko prostost postranskega opravila poljedelčevega. Napačno trdi pritožnik, da izvršuje prevažanje lesa le od časa do časa ali, kakor pravi zakon, le včasih (zeitweise). Kajti sam navaja v svoji napovedi za pridobnino, da obrat traja vse leto s presledki, in pojasnjuje to svojo navedbo v prizivu, da v času, ko ni dela v poljedelstvu — kakih 150 dni — in zlasti v zimskem času rabi konja za to, da si priskrbi zaslužek, ki ga porabi za stroške vzdrževanja konj med časom, ko ju ne rabi za poljedelstvo.

Okolnosti, ki jih pritožnik sam navaja, pač izključujejo, da bi se prevažanje lesa smatralo za začasno, kajti prevažanje lesa se vrši vsaj celo zimo, torej stalno, in sicer v dobi, ki je le malo krajša v primeri z dobo, ki odpade na obrat poljedelstva. Pritožnik hoče z vožnjami pokriti stroške za vzdrževanje konj v dobi, ko jih ne rabi v poljedelstvu, in znašajo ti stroški blizu 700 K, ki se ne dajo pokriti z vožnjami lesa, vršečimi se od časa do časa, temveč le z zaslužkom iz voženj, ki se z nekako pravilnostjo ponavljajo v relativno dolgi dobi in obsegajo relativno veliko število slučajev.

Iz tega pa izhaja, da imajo vožnje lesa značaj stalnega, z gotovo pravilnostjo se ponavljajočega, dalj časa trajajočega, torej ne začasnega obrata, ki mu je izrečen namen pokriti del vzdrževalnih stroškov za obratna sredstva v poljedelstvu. Torej je ta obrat tudi obrten, kajti nesporno je z njim združen namen, tudi zaslužek. To pa, da zaslužek iz prevažanja lesa gre za pokritje stroškov za vzdrževanje obeh v poljedelstvu rabljenih konj, je brez pomena za vprašanje, ali se opravilo vrši obrtoma, brez pomena tudi tedaj, če bi bila dokazana resničnost trditve pritožnikove, da brezpogojno potrebuje dva konja za obrat poljedelstva, kajti

čisto vseeno je, kako se uporabi donos, ki se v obratu dejansko doseže, in vseeno, kakšen je že naprej namen glede te uporabe. Za znak obrtnosti zadostuje popolnoma, če pritožnik izvršuje prevažanje zategadelj, da doseže ž njim dohodek.

Tudi je brez pomena okolnost, navedena v pritožbi, da se vozi le iz sosednega graščinskega gozda in ne tudi za druge. Tudi tist, ki izvršuje vožnje le za gotove osebe, ne da bi bil ž njimi v razmerju nameščenca ali uslužbenca, dela za pridobitek, ako so sicer dani pogoji obrtnega obrata.

Pomankljivosti postopanja ni, ker so se pravni sklepi glede davčne dolžnosti za prevažanje vršili na podlagi dejanskih okolnosti, ki jih je pritožnik sam pripoznal, oziroma ki so se mu predočili, pa jih ni ovrigel. Pritožba je torej neutemeljena in tako jo je bilo odbiti.

Dr. M.

Plenarni sklepi upravnega sodišča.

(Uradno doposlano.)

Administrativne upravne stvari.

1. a) V deželah, koder po zmislu zakonov o šolskem nadzorstvu odločajo krajni šolski sveti o vsprejemanju otrok iz tujih okolišev v ljudsko šolo (Češko, Istra, Predarelsko, ne pa Tirolska), more krajni šolski svet odrediti ta vsprejem le z (izrecno ali molče izraženo) pritrditvijo krajne občine (všolanih krajnih občin).

b) To velja tudi za dežele, kojih zakoni o šolskem nadzorstvu ne odkazujejo krajnemu šolskemu svetu takšne izrecne odločitvene kompetence. (Sklep 9. novembra 1914.)

2. Izrek kvalifikacijske komisije po zmislu §§ 14—20 službene pragmatike od 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15, ni posebna odločba v pravniško-tehničnem zmislu, nego zgol strokovno-tehnično mnenje, ki se ne da samostavno izpodbijati po strankah. Ni dopustno, da bi se izpodbijal izrek o kvalifikaciji zaradi ničnosti, kadar gre pritožba proti oblastveni odredbi ali odločbi, izdani na podlagi tega izreka. (Sklep 29. marca 1915.)

Finančne pravne stvari.

1. Če se pravočasno izpodbija delitev davka, bodisi po davčnem dolžniku, bodisi po udeleženi občini, se lahko delitev davka

preuredi tudi tedaj, kadar bi sicer zastarala pravica do popravka. (Sklep 30. novembra 1914.)

2. Menica, ki pride v obtek in ki ni docela izpolnjena in tudi iz nje ni razvidna doba obteka, spada pod pristožbino po lestvici II., a dovoljen je protidokaz, da dogovorjena doba za obtek ni znašala več od 6 mesecev. (Sklep 14. decembra 1914.)

Iz upravne prakse.

a) Ubožni odstotek povodom prostovoljnih dražb; glede vprašanja, kdo je dolžan plačati ubožni odstotek in v katerem znesku ga je plačati, razsojajo avtonomna, ne pa politična oblastva.

Posestnik F. K. je prodal po prostovoljni dražbi svoje posestvo za znesek 9000 K. — Na zahtevo občine Ž. je obsodilo okrajno glavarstvo F. K.-ja na plačilo ubožnega odstotka v znesku 90 K v prid ubožnemu zakladu občine Ž.

Vsled pritožbe F. K. je deželna vlada razveljavila dotični odlok okrajnega glavarstva radi inkompetence iz razlogov:

Dvorni reskript z dne 6. junija 1761 provinc. zbirka zakonov, zvezek IV., št. 586, določa popolnoma splošno, »da se pri vseh dražbah odtegne 1% izkupila za ubožno blagajnico«. Kranjski zakon z dne 28. avgusta 1883, dež. zak. št. 17 o občinski oskrbi ubožcev, navaja v § 31 točka 3 med zakonitimi dohodki ubožnega zaklada 1% davščino od izkupila pri prostovoljnih dražbah; razun te davščine teko po § 31, točka 1 v ubožni zaklad globe, ki jih nalagajo občine, državna in druga javna oblastva in pa izkupila zaseženih predmetov.

Primerjaje ta določila, sklepa deželna vlada, da je treba smatrati ubožni odstotek za posebno davščino, ki je po zmyslu deželnega zakona namenjena občini za ubožno oskrbo in da ga ni prištevati tistim denarnim zneskom, ki jih dobivajo občine od drugih oblastev za ubožne namene. Ubožni odstotek je torej uvrstiti med one davščine, ki so omenjene v § 73, točka 3 občinskega reda.

To naziranje potrjuje tudi določilo § 29 kranjskega ubožnega zakona z dne 28. avgusta 1883, dež. zak. št. 17, ki predpisuje, da